

4

Igangsættelse

+ Fordele

Øger sandsynligheden for at føde før uge 42+0

Mindre risiko for at barnet dør

Kendt dato for igangsættelse

÷ Ulemper

Uvis varighed af igangsættelsesforløb

Mulige bivirkninger ved igangsættelse

Øget brug af medicinsk vestimulation, smertelindring og overvågning

Risiko for en dårligere fødselsoplevelse

4

Afventer start af fødsel - ekstra undersøgelser

+ Fordele

Afventer kroppens parathed

Øget chance for at fødslen går i gang af sig selv

Mulighed for at opdage mistrivsel hos barnet i ventetiden

÷ Ulemper

Flere besøg på sygehuset

Nervøsitet i forhold til om barnet trives

Muligvis øget risiko for, at barnet dør

Utålmodighed/uvished

4

Afventer start af fødsel

+ Fordele

Afventer kroppens parathed

Øget chance for at fødslen går i gang af sig selv

Færre besøg på sygehuset

÷ Ulemper

Mindre mulighed for at opdage mistrivsel hos barnet i ventetiden

Muligvis øget risiko for at barnet dør

Utålmodighed/ uvished

Nervøsitet i forhold til om barnet trives

4

Kvindernes oplevelser

Jeg var rigtig træt af maven, jeg følte, at min krop havde brugt sine ressourcer, og jeg ville bare gerne have født. Jeg var meget tryk ved at få sat fødslen i gang, og ville have været utryk ved at vente længere. Det var meget praktisk, at vi kunne få organiseret børnepasning, og at min mand vidste hvilken dag igangsættelsen skulle foregå ift. sit arbejde.

Jeg valgte at få sat min fødsel i gang, da jeg følte mig mest tryk ved det fremfor at vente. Jeg havde håbet, de kunne prikke hul på vandet, men det var ikke muligt til at begynde med, så jeg skulle have tabletter. Jeg tog 5 og så tog veerne til. Vandet blev taget senere i forløbet, da jeg ikke åbnede mig hurtigt nok på veerne, det havde en virkelig god effekt og jeg fødte 2 timer efter. Synes det var en fin oplevelse at blive sat i gang, så vidste jeg, at der skete noget.

Den løbende sparring og de løbende tjek af hjertelyd gav ro, men samtidig blev nervøsiteten større. Jeg valgte igangsættelsen, da jeg var tyndslidt, men jeg følte, at jeg mistede kontrollen, da min krop blev påvirket udefra og skubbet hele vejen til fødslen. Jeg var ikke med mentalt og fik behov for smertelindring, hvilket jeg ikke havde haft ved mine to tidligere fødsler.

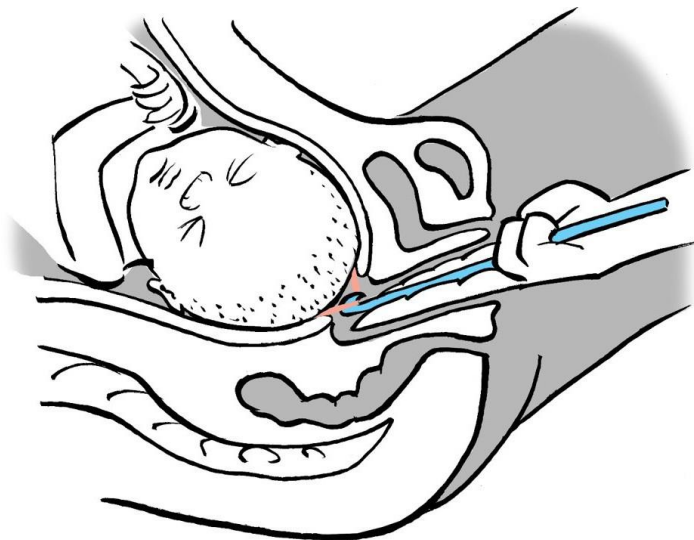
Jeg valgte at afvente spontane veer, fordi jeg var bange for at manipulere min krop til noget den ikke var parat til. Jeg var lidt nervøs og følte, at der fulgte et stort ansvar med den beslutning, men nu er jeg enormt glad for, at jeg afventede. Fik selv veer 41+6 og fødte meget hurtigt en sund og rask dreng. En rigtig god oplevelse.

Infokort

– At prikke hul på fosterhinderne

Når der prikkes hul på fosterhinderne, laver jordemoderen et lille hul i fosterhinderne, mens du bliver undersøgt indvendigt. Gennem det lille hul vil fostervandet løbe ud.

Infokort

– At prikke hul på fosterhinderne

Virkning

Der kan være meget eller lidt fostervand og det kan komme i skyller eller som en stille siven.

Fostervandet bliver ofte ved med at løbe under fødslen og det er som regel klart eller lidt lyserødt på grund af tegnblødning fra livmodermunden.

Når fostervandet løber ud, ændres trykforholdene i livmoderen. Dette og barnets hoved, der presser ned på livmodermunden samt en lokal frigivelse af hormon, kan sætte veerne i gang. Veeerne starter ofte efter et par timer.

Bivirkninger

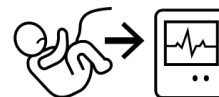
Det kan være lidt ubehageligt at få prikket hul på fosterhinderne, men det gør ikke ondt.

Der kan være en lille risiko for, at barnet indstiller sig skævt med hovedet eller at navlesnoren kommer i klemme i forbindelse med, at der prikkes hul på fosterhinderne.

Ved vandafgang over 18-24 timer øges risikoen for infektion. Afhængig af situationen kan det blive nødvendigt at få antibiotika under og efter fødslen, samt indlæggelse efter fødslen.

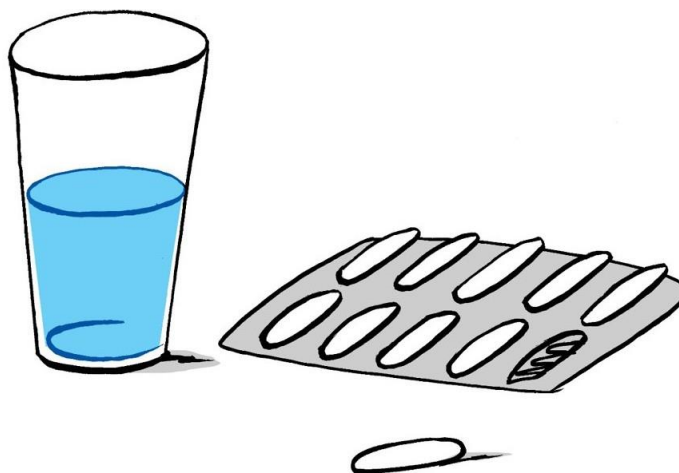
Andet

Det kan være nødvendigt at supplere med vestimulerende medicin og/eller fosterovervågning senere i fødselsforløbet

Infokort

– Angusta – Medicinsk modning

Modning med medicin gives som tabletter (Angusta) i små doser.
Du vil blive grundigt instrueret i, hvordan du skal indtage medicinen.

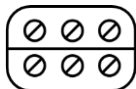
Infokort

– Angusta – Medicinsk modning

Virkning

Angusta indeholder et syntetisk hormon, prostaglandin, der dels medvirker til at modne livmoderhalsen og livmodermunden og dels fremkalder veer.

Bivirkninger

Det er almindeligt at opleve kvalme og opkastning, blødning eller grønt fostervand (flere end 10 ud af 100).

0-10 ud af 100 oplever diarré, feber, kuldegysninger samt ændret puls hos fosteret.

0-10 ud af 100 oplever for hyppige eller for kraftige veer. Dette behandles med vehæmmende medicin og i enkelte tilfælde kan det være nødvendigt at foretage akut kejsersnit.

Der er desuden en meget lille øget risiko for bristning af livmoderen (15 ud af 100.000) i forhold til, hvis man er gået spontant i fødsel (9 ud af 100.000).

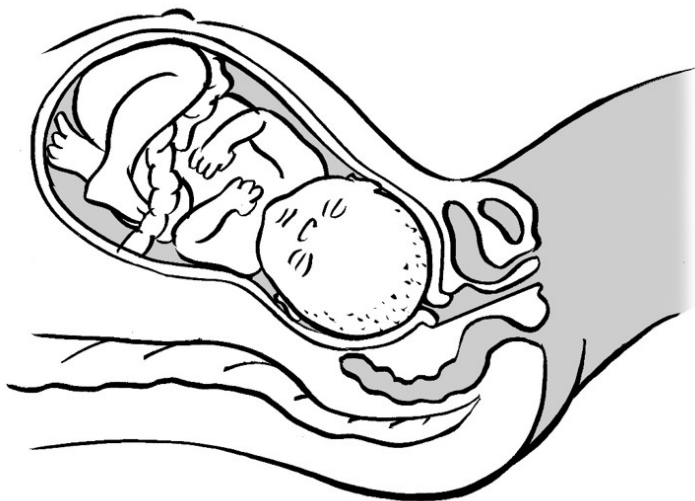
Andet

Hvis alt er normalt hos dig og dit barn, kan du få tabletterne med hjem til at tage efter aftale. Barnets hjertelyd og din veaktivitet bliver overvåget undervejs - én gang i døgnnet, hvis du efter aftale behandles med Angusta derhjemme, og oftere ved veaktivitet.

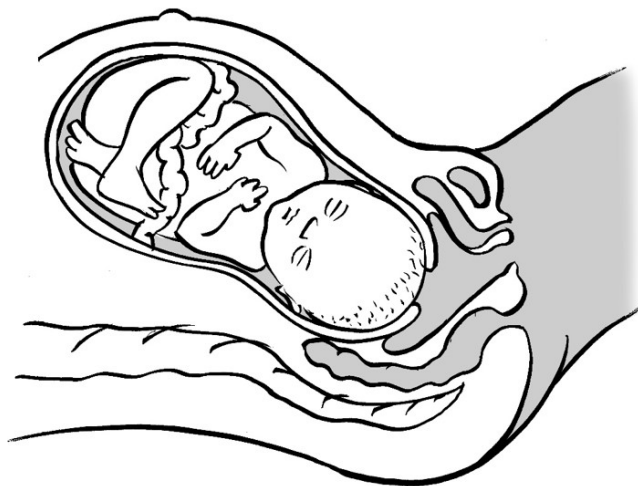
Det kan være nødvendigt at supplere med at prikke hul på fosterhinderne, vestimulerende medicin og/eller fosterovervågning senere i fødselsforløbet

Infokort

– Modenhed – Livmoderhals og livmodermund

Umodne forhold – livmoderhalsen er bevaret.

Modne forhold – livmoderhalsen er trukket op, livmodermunden er begyndt at åbne sig.

Infokort

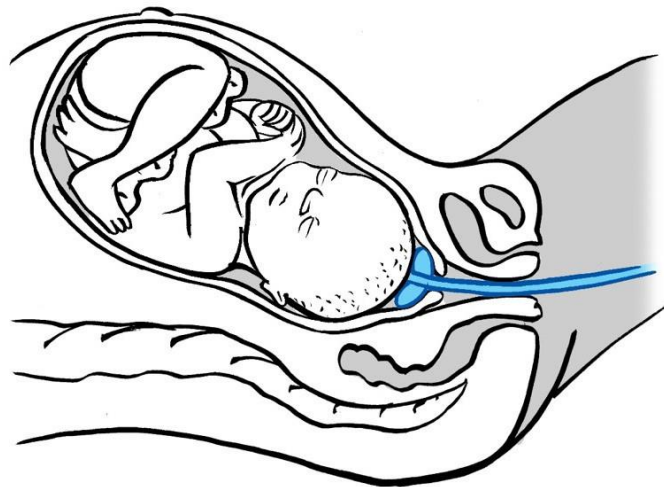
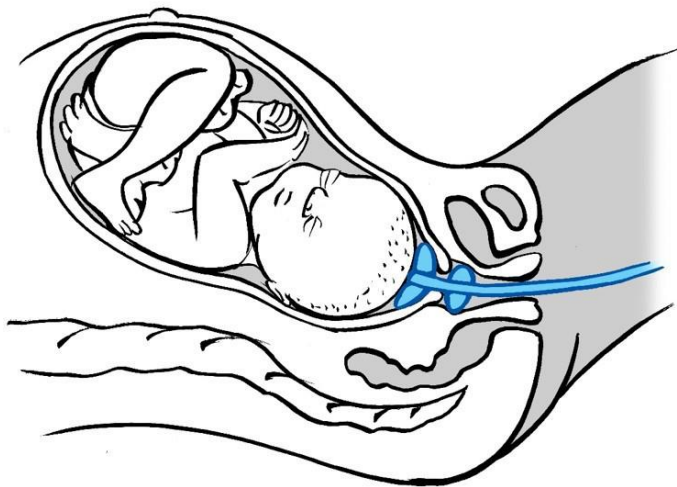
– Modenhed – Livmoderhals og livmodermund

- Under graviditeten er livmoderhalsen næsten lukket. Sidst i graviditeten begynder livmoderhalsen at modnes. Det betyder, at den bliver kortere og blødere og livmodermunden kan begynde at åbne sig. Hvornår det sker er forskelligt fra kvinde til kvinde.
- Kroppens modenhed til fødsel kan afhænge af, hvor langt du er i graviditeten og om du har født før. Længere graviditet betyder ofte mere parat til fødsel. Men der er store individuelle forskelle på, hvornår kroppen begynder at blive parat til fødsel.
- Hvis din livmoderhals og livmodermund er så moden, at livmoderhalsen er "trukket op" og livmodermunden er begyndt at åbne sig, vil jordmoderen ofte kunne prikke hul på fosterhinderne og fremkalde vandafgang – som et led i at hjælpe fødselsprocessen på vej ved en igangsættelse.
- Hvis din livmoderhals og livmodermund ikke er moden, når du skal have din fødsel sat i gang, kan modningsprocessen igangsættes enten med medicin i form af tabletter eller mekanisk ved hjælp af et ballonkateter.

Infokort

– Ballonkateter – Mekanisk modning

Ved en gynækologisk undersøgelse oplægger lægen/jordemoderen et kateter med en eller to små balloner gennem din livmoderhals ved en gynækologisk undersøgelse. Ballonen/ballerne i kateteret fyldes med saltvand for at holde det på plads.

Infokort

– Ballonkateter – Mekanisk modning

Virkning

Trykket fra ballonen/ballonerne påvirker livmoderhalsen mekanisk og samtidig frigives kroppens egne hormoner, som fremmer modning og veaktivitet.

Ballonkateteret skal ligge i mindst 12 timer, hvorefter det fjernes samtidig med, at jordemoderen prikker hul på fosterhinderne.

Bivirkninger

Det kan være lidt ubehageligt at få anlagt og kan give irritation fra ballonerne og menstruations-lignende smerter. Eventuelt ubehag og smerter kan lindres med håndkøbsmedicin (paracetamol).

Efter at ballonkateteret er fjernet kan det stadig være umuligt at prikke hul på fosterhinderne. I disse tilfælde kan veerne stimuleres på anden vis.

Andet

Det er oftest nødvendigt at supplere med at prikke hul på fosterhinderne, og det kan være nødvendigt at supplere med vestimulerende medicin og/eller fosterovervågning senere i fødselsforløbet

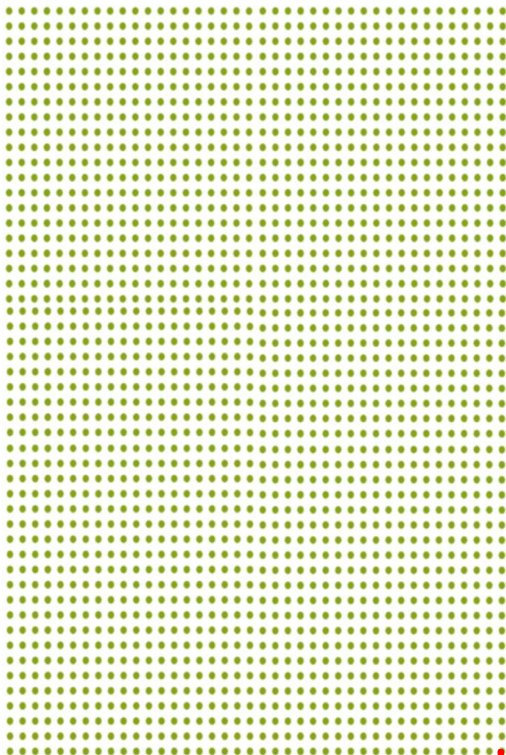

4

Risikoen for at barnet dør før fødslen

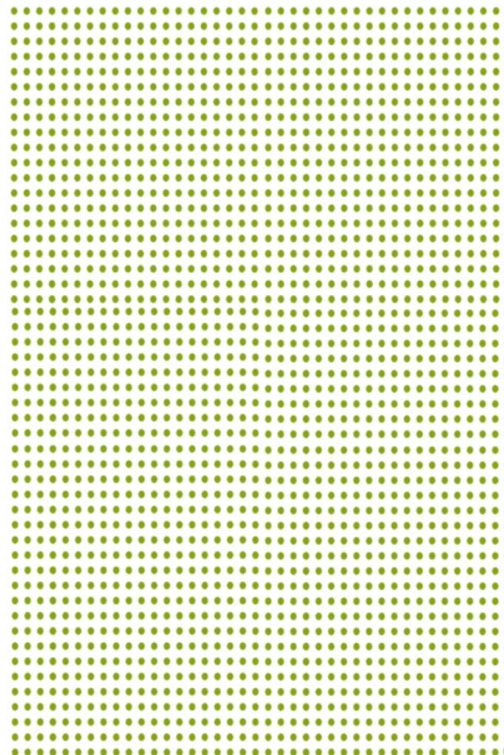

Afventer start af fødslen

1,2 barn af 2000 børn vil dø før fødslen.
Dette svarer til 6 ud af 10.000 børn vil dø før fødslen

Igangsættelse

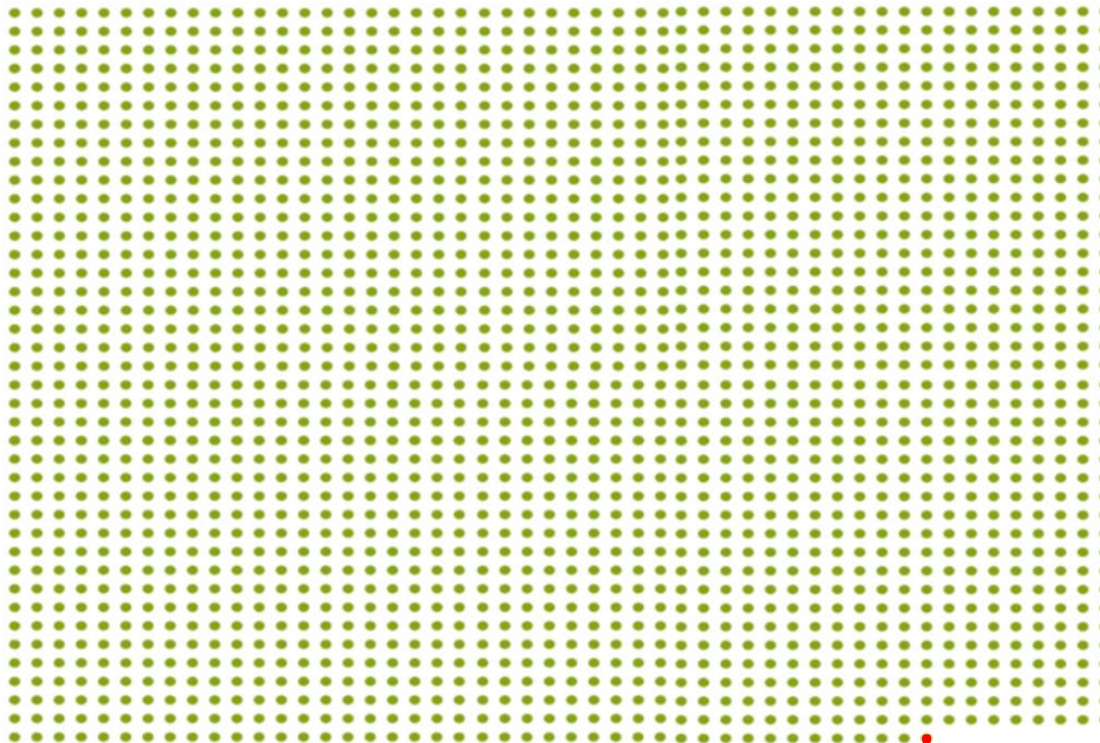

$\frac{1}{4}$ barn ud af 2000 børn vil dø før fødslen
Dette svarer til 1,25 ud af 10.000 vil dø før fødslen

4 Hvor mange fødsler skal sættes i gang for at undgå én dødfødsel?

Der skal igangsættes 1992 fødsler for at undgå 1 dødfødsel

4 Overblik over tidsforløb

Igangsættelse af fødsel

Afvente start af fødsel – ekstra undersøgelser

Afvente start af fødsel

41+0   41+1   41+2   41+3   41+4   41+5   41+6   42+0

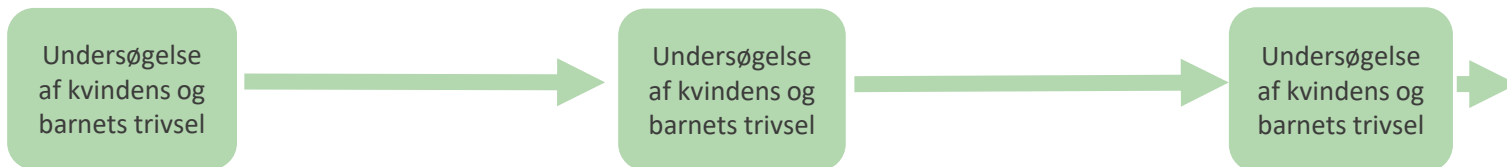
4 Overblik over tidsforløb

Igang sættelse af fødsel

Afvente start af fødsel – ekstra undersøgelser

Afvente start af fødsel

